

Uddannelsesbekendtgørelse

Kranio-Sakral Terapeutuddannelsen

Udsendt til skolerne december 2019

Bekendtgørelsen er udarbejdet af Foreningen af Kranio-Sakral Terapeuter i samarbejde med:

KST Akademiet v/ Trine Rosenberg

Institut for Biodynamisk Kranio-Sakral Terapi v/ Heather Schmidt og Anni Jørgensen.

"Dig i centrum" v/ Eva Olsen

Osteopatiskolen v/ August Akselsson

Zonecollege v/ Mette Olsen

Upledger Institut Danmark v/ Thomas Rasmussen.

Vendsyssel Helseskole v/ Rikke Bøggild.

Samt konsulenterne

Tim Bak Madsen og Thomas Bak Madsen

INDHOLD

INDHOLD	3
1. Bekendtgørelsens grundlag	5
2. Uddannelsens formål og indhold.....	6
2.1 Formål.....	6
2.2 Omfang	6
2.3 Uddannelsestemaer	6
2.4 Uddannelsens tilrettelæggelse	7
2.5 Forløb.....	7
3. Uddannelsens 8 moduler.....	8
3.1.....	8
1. modul: Kranio-sakral terapi (KST) og de to fagområder	8
3.2.....	15
2. modul: Anatomi og fysiologi	15
3.3.....	15
3. modul: Sygdomslære.....	15
3.4.....	16
4. modul: Psykologi.....	16
3.5.....	17
5. modul: Alternative fagområder	17
6. modul: Klientbehandling	18
3.7.....	19
7. modul: Klinikvejledning.....	19
3.8.....	21
8. modul: Førstehjælp.....	21
4. Selvstudier.....	21
6. Prøver og eksamination.....	24
6.1 Prøver	24
6.2 Afsluttende eksamination.....	25
6.3 Censor	26
7. Merit og overflytning	27
7.1 Merit.....	27
7.2 Overflytning.....	27

8. Undervisningsdeltagelse	27
8.1 Mødepligt.....	27
8.2 Studieaktivitet	28
9. Adgang til uddannelsen	28
10. Godkendelse af uddannelsessted og undervisere	28
10.1 Uddannelsessted.....	28
10.2 Undervisere	29
11. Dispensationsret.....	30
12. Ikrafttrædelse	30

1. Bekendtgørelsens grundlag

På baggrund af uddannelses- og undervisningsmateriale fra 7 uddannelsessteder har Foreningen af Kranio-Sakral Terapeuter udarbejdet bekendtgørelsen med henblik på kvalitetssikring og udvikling af Kranio-Sakral Terapeutuddannelsen i Danmark.

Bekendtgørelsen er det styringsdokument, som lægges til grund for tilrettelæggelsen af det samlede uddannelsesforløb på de uddannelsessteder, der er godkendt af Foreningen af Kranio-Sakral Terapeuter.

Dokumentet informerer desuden undervisere, studerende og andre interessenter om uddannelsens overordnede struktur og indhold samt muligheder og forpligtigelser, der er forbundet med, at gennemføre Kranio-Sakral Terapeutuddannelsen på uddannelsessteder godkendt af Foreningen.

Det er Foreningens hensigt, at bekendtgørelsen bruges som afsæt for samarbejde mellem medlemmer og uddannelsesstederne, og uddannelsesstederne opfordres til fortsat at udveksle viden om og erfaring med uddannelse af Kranio-Sakral Terapeuter.

I forlængelse af bekendtgørelsen vil Foreningen fortsat producere uddannelses- og undervisningsrelevant materiale og samarbejde med uddannelsesstederne for at kvalitetssikre og udvikle Kranio-Sakral Terapeutuddannelsen i Danmark.

2. Uddannelsens formål og indhold

2.1 Formål

Formålet med uddannelsen til Kranio-Sakral Terapeut er at kvalificere den studerende til at udføre Kranio-Sakral Terapi på klienter i alle aldre. Den uddannede Kranio-Sakral Terapeut skal selvstændigt kunne udføre Kranio-Sakral Terapi samt håndtere komplekse behandlingssituationer og intervenere på baggrund af Kranio-Sakral Terapien under hensyntagen til den lægevidenskabelige tradition. Den uddannede skal kunne udvise etiske og kommunikative hensyn til klientens livssituation samt forvalte og formidle Kranio-Sakral Terapiens værdier og begreber i samspil med klienter, kollegaer, andre lægevidenskabelige og sundhedsfaglige professioner og samfundet generelt. Endelig skal den uddannede selvstændigt kunne varetage klinikdrift og -lederskab samt indgå i professionelle og tværprofessionelle relationer med kollegaer, andre lægevidenskabelige og sundhedsfaglige professioner og myndighedsinstanser.

Den uddannede skal have viden, færdigheder og kompetencer som angivet i bekendtgørelsens 3. afsnit.

2.2 Omfang

Uddannelsen er en deltidsuddannelse, som indeholder 724 undervisningslektioner.

Uddannelsesenheden *en undervisningslektion* strækker sig over 45 minutter og kan bestå af teoretisk eller praktisk undervisning samt selvstudier.

2.3 Uddannelsestemaer

Uddannelsen består af 8 obligatoriske uddannelsestemaer samt selvstudieaktiviteter.

Temaer

Kranio-Sakral Terapi..... 280 UL

Anatomi og Fysiologi..... 200 UL

Sygdomslære.....	100 UL
Psykologi.....	50 UL
Alternative fagområder.....	50 UL
Klientbehandling.....	16 UL
Klinikvejledning.....	16 UL
Førstehjælp.....	12 UL
Selvstudieaktiviteter.....	ca. 300 timer

Uddannelsestemaerne beskrives nærmere i 3. afsnit, *Uddannelsens 8 moduler*. Omfanget af og indholdet i selvstudieaktiviteter fremstilles i 4. afsnit, *Selvstudier*.

2.4 Uddannelsens tilrettelæggelse

Uddannelsen tilrettelægges som 8 moduler, der udgør det samlede uddannelsesforløb. Hvert modul indeholder et uddannelsestema og et overordnet beskrevet læringsudbytte, den studerende skal kunne dokumentere eller demonstrere ved prøve eller eksamination. Et modul udgør et afsluttet uddannelsestema, der alt efter modulets varighed skal afsluttes inden for 1 til 3½ år.

Den enkelte skole tilrettelægger strukturen i undervisningen.

Uddannelsen skal afsluttes senest 3½ år fra uddannelsesstart. Heri medregnes ikke orlov begrundet i eksempelvis barsel og længerevarende sygdom. Uddannelsen kan i særlige tilfælde forlænges ud over 3½ år (se 11. afsnit, *Dispensation*).

2.5 Forløb

På uddannelsen veksles mellem teoretiske og praktiske undervisningsforløb samt selvstudieaktiviteter.

Den studerende skal have modtaget 8 Kranio-Sakral Terapibehandlinger af 1 times varighed giver af en RAB godkendt eller på lignende niveau, behandler. Skal have udført 150 øvebehandlinger af

1 times varighed samt udført/gennemført 50 bytte- og øvebehandlinger af 1 times varighed i samarbejde med en medstuderende før uddannelsens afslutning.

Uddannelsesmodul 2, 3, 4, 5 kan og vil ofte foregå som e-learningforløb hos en godkendt e-learningudbyder.

En oversigt over godkendte e-learningudbydere annonceres på Foreningens hjemmeside forud for hvert uddannelsesår.

3. Uddannelsens 8 moduler

I dette kapitel beskrives uddannelsens 8 moduler, og det fremgår, hvilke overordnede læringsmål, i form af viden, færdigheder og kompetencer, den studerende tilegner sig på hvert modul.

Uddannelsesstedet er ansvarligt for at udarbejde detaljerede læringsmål og planer for konkrete undervisningsforløb og gøre disse tydelige og tilgængelige for de studerende ved uddannelsesstart.

3.1

1. modul

Kranio-sakral terapi (KST)

Modulets tema

Modulet indeholder Kranio-Sakral Terapiens teori og metode og betragtes som uddannelsens primære uddannelsestema. Kranio-Sakral Terapi er en manuel behandlingsform, der nænsomt griber ind i bevægeligheden mellem kraniets knogler, forbedrer kroppens og centralnervesystemets funktioner og fremmer harmonisk koordination af krop og psyke. Behandlingsformen har rod i det naturmedicinske og holistiske sundhedssyn, hvor der fokuseres på at afdække årsagssammenhænge, og ikke på at symptombehandle, og hvor mennesket, psyke og krop, betragtes som et samlet hele.

Modulet fokuserer på, at den studerende tilegner sig viden om og forståelse for Kranio-Sakral Terapien, og at den studerende selvstændigt kan udføre og anvende Kranio-Sakral Terapiens teknikker og behandlingsmuligheder. Den studerende tilegner sig endvidere viden om og evnen til at formidle Kranio-Sakralsystemet og dets værdier.

Bemærk, at beskrivelsen af modulet er opdelt i *fagområder* og *læringsmål*. *Fagområder* dækker i denne sammenhæng over et specifikt område inden for Kranio-Sakral Terapien, teknikker og greb,

som uddannelsesstedet er forpligtet til at undervise i. *Fagområder* er yderligere opdelt i underområder for at signalere, at det givne Kranio-Sakral Terapeutiske område er tæt forbundet.

Læringsmål

Viden

- 1) Den studerende kan forstå og reflektere over fysiologien inden for anførte kranio-sakral terapeutiske område.
- 2) Den studerende har viden om, kan forstå og reflektere over kranio-sakral terapiens sygdomslære, grundlæggende sundhedsbegreb og sundhedsfremmende adfærd inden for det anførte område.
- 3) Den studerende har viden om og kan reflektere over kranio-sakral terapeutisk undersøgelse og behandling, teori og metode, inden for anførte kranio-sakral terapeutiske område.
- 4) Den studerende har viden om og kan reflektere over virkninger og forsigtighedsregler ved behandling inden for det anførte kranio-sakral terapeutiske område.

Færdigheder

- 1) Den studerende kan anvende kranio-sakral terapeutisk teori og metode inden for anførte kranio-sakral terapeutiske område samt begrunde anvendelse af dette i forhold til kranial anatomi og fysiologi og sygdomslære i et kranio-sakral terapeutisk perspektiv. Den studerende kan ydermere anvende og formidle de særhensyn, der er påkrævet i børnebehandlinger.
- 2) Den studerende kan vurdere, begrunde og anvende kranio-sakral terapeutisk undersøgelse og behandling i et overordnet og partikulært sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende perspektiv inden for anførte område.
- 3) Den studerende kan i samarbejde med klienten vurdere og begrunde behovet for et kranio-sakral terapeutisk undersøgelses- og/eller behandlingsforløb samt vurdere og begrunde behovet for supplerende og/eller anden sundhedsfremmende (lægefaglig) undersøgelse inden for anførte område.

Kompetencer

- 1) Den studerende kan selvstændigt håndtere og tage ansvar for udførelse af undersøgelse, diagnostik, behandling, sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse inde for anførte kranio-sakral terapeutiske område. Desuden kan den studerende selvstændigt håndtere og tage ansvar for at udvise de særhensyn, der er påkrævet i børnebehandlinger.

- 2) Den studerende kan selvstændigt identificere og vurdere unikke og komplekse situationer (og sygdomsbilleder) inden for det anførte område samt udvikle egne viden og færdigheder i overensstemmelse hermed.
- 3) Den studerende kan selvstændigt tage ansvar for i samarbejde med klienten at vurdere, begrunde, tilrettelægge og udføre kranio-sakral terapeutiske undersøgelses- og behandlingsforløb inden for anførte område.
- 4) Den studerende kan selvstændigt identificere klienter med behov for anden eller supplerende sundhedsfremmende eller sygdomsbekæmpende undersøgelse og behandling inden for anførte område.
- 5) Den studerende kan selvstændigt tage ansvar for at indgå i situationsbestemte, ligeværdige, dialogbaserede og værdiskabende relationer med klienter, kollegaer og tværprofessionelle og sundhedsfremmende samarbejdspartnere.

Fagområder for den Biomekaniske retning indenfor Kranio-Sakral Terapien.

Introduktion

- Palpation: mærke og sanse på kroppen.
- Palpation af ekstension og flexion og terapeutisk puls.
- Still point på oc. occipitales (cv4) og os sacrum.
- Løsne de fem diafragmaer: bækken-mellemgulv-brystkasse- hals og tungeben.
- Vævs- og facierelease.
- Sidegreb: mærk kraniets mobilitet og membraner samt eventuelle restriktioner.
- Hvælvingreb mærk kraniets mobilitet og restriktioner i kraniebunden, samt omkring foramen magnum.

Det intrakranielle membransystem

Følgende teknikker løsner på hver sin måde kraniets 12 par kranienerver og deres forgreninger.

- Det frontale løft: løsne suturer og Falx Cerebri, en del af membranen Dura Mater.
- Det parietale løft: løsne suturer omkring parietal specielt sagitalsuturen med sagitalkanalen, Falx Cerebri, arachnoidea bodies og fremme flowet i cerebrospinalvæsken.
- Sphenoidalknoglen. Løsne og korriger restriktioner, som denne knogle kan have: flexion/extension, sidebøjning, torsion, lateral eller vertikal forskydning,

- Løsne kraniebundens to knogler oc.Sphenoidale og oc.Occipitale, synchondroseleddet mellem disse, og løsne dette.
- Viden om hjernecentrene thalamus, hypothalamus og hypofysen.
- Temporo- Mandibular led(TMJ): kompression- dekompression løsner discusleddet, løsne massetermusklen.
- Temporal øregynge: løsner tentoriet, det indre øre, løsner suturen mellem temporal- og occipitalknoglen, øger drænage gennem foramen jugulare, samt befrier især 9-10-11 kranienerve.
- Temporal øretræk: løsner generelt som ovenfor beskrevet, og i særdeleshed den 8. kranienerve.
- Temporalrulle teknik: løsne suturen mellem Temporal og Occipitalknoglen, meninges løsnes omkring Cerebellum ind til det indre øre.

Rygmarvshindestræk

- Lumbosakral dekompression: frigørelse af L5-S1 leddet ved dekompression.
- Occipital – Atlas dekompression: afspænding af væv omkring atlas. Mobiliserer duralmembranen, drænage af cerebrospinalvæsken foramen magnum og forame jugulare samt de tre kranienerver 9-10-11.
- Evaluering af ovenstående dekompressioner ved hjælp af os. Sacrum duralrøret.

Maxsillakomplekset

- Maxilla: løsne og afspænde suturer, gane, tænder og næserum afbalanceres med sphenoidknoglen.
- Vomer: løsne næseskillevæggen.
- Palatin: løsne den bløde gane samt løsner øjenspændinger.
- Nasalknogler: løsne og befri leddet til frontalknoglen.
- Ethmoidal: løsne og frigøre slimhinderne i næsebihulerne.
- Zygomaticus teknikker: løsne suturer og knogler i det øvre ansigt samt løsne suturer i øjenhulen.

Forløsning af traumer.

- Traumer af enhver art kan manifestere sig i kroppen som energicyste og løsnes og befris ved at kontakte og sanse stedet, hvor traumet har ophobet sig. Støt processen ved at lade kroppen arbejde og eventuelt med dialog.
- Unwinding: Forløsning ved unwinding kan foregå med hele kroppen eller med enkelte dele af kroppen.

Introduktion til behandling af børn:

- Embryologi og fødsel.
- Barnets udvikling fra 0-10 år
- Genetiske og udviklingsproblemstillinger

Fagområder for den Biodynamiske retning indenfor Kranio-Sakral Terapien.

Introduktion

I den Biodynamiske gren af Kranio-Sakral Terapien lytter terapeuten til de mere subtile bevægelser, mens kroppen fortæller sin historie. Kroppen taler via sine rytmer, mikroskopiske bevægelser og særligt gennem de oplevelser der ligger i både de fysiske, psykiske og energetiske lag. Med en dyb lytten kan terapeuten skabe en tryghed og relation der skaber mulighed for en revitalisering af klientens potentiale og faciliterer mulighed for at slippe uhensigtsmæssige mønstre.

Denne tilgang går efter at høre/støtte sundheden i systemet og støtte det til at udtrykke sig.

Hensigten er ikke at løse problemer, men snarere at tilskynde klientens system til selv at finde sit potentiale af sundhed i såvel krop og sind som ånd. Terapeuten skal lære, hvordan man kan genkende tilstedeværelsen af Breath of Life på mange niveauer og placeringer i kroppen, og bruge passende metoder til at understøtte dets naturlige udtryk.

Det kranielle membransystem og dets forbindelse til helheden, Neuro-kranie og Visero-kranie, Traumer og Introduktion til behandling af børn.

- Terapeutisk fulcrum: centrering, jordforbindelse, nærvær
- Terapeutisk neutralitet, afstemning og relation i behandlingen
- Etablering af tryghed og tillid i behandlingen
- At møde klienten
- Palpering af det fysiske væv: kranieknogler, bindevæv, muskelvæv og vurdering af spænding/afspænding/kvalitet i hele kroppen
- Palpering af fleksion/ekstension i hele kroppen
- Lære at kende og kunne skelne kroppens biomekaniske bevægelse fra øvrige bevægelser
- Mærke, sanse, evaluere kraniets og hele kroppens mobilitet

- De fem diafragmaer: bækken, mellemgulv, brystkasse, thoracic inlet og tungeben
- The Core link
- Holistisk shift
- Fluidbody og Biofeltet
- Primary respiration
- Den iboende behandlingsplan
- Palpering/klinisk applikation af Reciprocal Tension Membranes - durasækken, falx, tentorium
- Kropsholdning/struktur/funktion: iagttagelse af kroppens holdning stående, i bevægelse, liggende på briksen
- Palpering og sansning af Tides: Kranio-Sakral rytmen, Midtide, Long tide
- Sansning af cerebrospinalvæskens flow og tilstand, samt ventriklerne
- Den bevidste berøring
- The Breath of Life og transmutation af The Breath of Life
- Dynamisk stilhed og Stillepunkter
- Embryologi og blueprint
- Primær ignition, hjerte-ignition og sekundær ignition
- Notochord og organiseringen omkring en midtlinie: strukturel midtlinie, væske-midtlinie og energi-midtlinie
- Rygsøjlen og durasækken: sansning, palpering og klinisk applikation
- Palpering og perception af sundhed, helhed og potency (vitalitet)
- Palpering, sansning og forståelse af de naturlige fulcrum i kroppen. og betydningen af Sutherlands fulcrum
- Palpering af inertial fulcrum og de mønstre der efterlades i kroppen
- Palpering af kroppens væskesystemer via lytteposter: fødder, ben, bækken, ribben og skuldre
- Klientens resourcer i forhold til traumer.; introduktion til traume reaktioner og hvordan man forholder sig terapeutisk
- At læse nervesystemets tilstand i forhold til parasympaticus/sympaticus

- Forståelse, sansning, iagtagelse, palpering og klinisk applikation af læsioner i og omkring alle kraniets knogler
- Forståelse, sansning, iagtagelse, palpering og klinisk applikation af læsioner i Spheno-occipital leddet
- Forståelse af Spheno-occipital leddets forbindelse med hele kroppen og de følelsesmæssige aspekter der er forbundet til de forskellige læsioner. Den embryologiske forståelse af leddet
- Forståelse, sansning, iagtagelse, palpering og klinisk applikation af læsioner i og omkring temporal knoglerne
- Sansning og forståelse Kranienervernes betydning - forarmen jugularis og Vagus nervens betydning i forhold til det sociale nervesystem
- Ansigtet og det sociale nervesystem
- Palpering og klinisk applikation af ansigtets muskler, kranienerver, knogler, TMJ ligamenter, vomer, forståelsen af de terapeutiske sammenhænge i ansigtet (Visero-kranie)
- Hjernen: Forståelse og sansning af hjernens strukturer. "The tour of minnow" efter dr. Sutherland. Hjernens udvikling, primary ignition ved undfangelsen, den 3. ventrikel og 2. ignition. Kliniske sammenhænge og applikation
- Unwinding - kroppens egen måde at forløse kroppen

Desuden introduktion til behandling af børn:

- Embryologi
- Prenatale imprints og deres betydning.
- Fostrets bevidsthed
- Graviditet
- Fødsel- den anden ignition og betydningen af den 3. ventrikel. Gennemgang af fødslen
- Fødsels påvirkning af kranieknoglerne og hele kroppen.
- Den nyfødtes hjerne, aktivering af det sociale nervesystem. Tilknytningens betydning
- Samarbejdet med forældrene og betydningen af forældrene i behandlingsrummet.
- Barnets rum og komfort zone
- Kommunikation og mødet med barnet.

- Forebyggelse af en stressaktivering i behandlingen.

3.2

2. modul

Anatomi og fysiologi

Modulets tema

Modulet består af anatomi og fysiologi på sygeplejeniveau og opfylder krav om godkendelse ifølge "Lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere" af 19. maj 2004 samt Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10.

Modulet supplerer udviklingen af den studerendes viden om og forståelse for menneskets anatomi og fysiologi inden for det lægevidenskabelige og sundhedsfaglige felt. På baggrund af modulet skal den studerende blandt andet kunne anvende relevante latinske betegnelser i kommunikationssituationer med andre lægevidenskabelige og sundhedsfaglige professioner samt forklare elementære fysiologiske processer for klienter uden lægevidenskabelig eller sundhedsfaglig baggrund.

Se Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10, for beskrivelse af krav m.v. til modulets tema og læringsudbytte. Bemærk, at 2. modul indeholder et læringsudbytte, som ikke dækkes af læringsmålene i 1. modul, selvom anatomi og fysiologi er en integreret del af Kranio-Sakral Terapien.

Eksamen i disse fag skal være bestået før indstilling til afsluttende eksamen.

3.3

3. modul

Sygdomslære

Modulets tema

Modulet består af almen sygdomslære på sygeplejersniveau og opfylder krav om godkendelse ifølge "Lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere" af 19. maj 2004 samt Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10.

Modulet fokuserer på udvikling af den studerendes viden om og forståelse for sygdomslære inden for det lægevidenskabelige og sundhedsfaglige felt. Modulet supplerer 1. modul i udvikling af den studerendes viden om og forståelse for komplekse behandlingssituationer og sygdomsbilleder og deraf følgende komplikationer for Kranio-Sakral Terapien. På baggrund af modulet skal den studerende blandt andet kunne vurdere og afgøre, om kranio-sakral terapien er fyldestgørende i behandlingen af komplekse sygdomsforløb, eller om anden/supplerende lægefaglig undersøgelse er påkrævet.

Se Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10, for beskrivelse af krav m.v. til modulets læringsudbytte. Bemærk, at 3. modul indeholder et læringsudbytte, som ikke dækkes af læringsmålene på 1. modul, selvom sygdomslære er en integreret del af Kranio-Sakral Terapien.

Eksamen i dette fag skal være bestået før indstillingen til afsluttende eksamen.

3.4

4. modul

Psykologi

Modulets tema

Modulet består af psykologi på HF-niveau og opfylder krav om godkendelse ifølge "Lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere" af 19. maj 2004 samt Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10.

Modulet fokuserer på udvikling af den studerendes viden om og forståelse for menneskets psykologi, herunder udviklingspsykologi, kognition, personlighed og identitet. Modulet supplerer udviklingen af den studerendes viden om og forståelse for at udvise etiske og kommunikative hensyn til klienten livssituation. Modulet supplerer desuden den studerendes forståelse for de sociale og psykologiske sær hensyn, der er nødvendige i forbindelse med behandlingen af børn.

Se Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10, for beskrivelse af krav m.v. til modulets læringsudbytte.

3.5

5. modul

Alternative fagområder

Modulets tema

Modulet består af indføring i alternative fagområder og opfylder krav om godkendelse ifølge "Lov om en brancheadministreret registreringsordning for alternative behandlere" af 19. maj 2004 samt Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10.

Modulet fokuserer på udvikling af den studerendes viden om og forståelse for alternative fagområder, fx zoneterapi og akupunktur. På baggrund af modulet bliver den studerende i stand til at vurdere og beskrive andre alternative behandlingsformer samt at formidle forskelle og ligheder mellem det traditionelle og det alternative sundhedssyn.

Se Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10, for beskrivelse af krav m.v. til modulets læringsudbytte (Bilag 1 indeholder referencer og link til skrivelser, lovgivning m.v.). 3.6

6. modul

Klientbehandling

Modulets tema

Modulet berører almen etik, relevant lovgivning samt Foreningens krav til og retningslinjer for udøvende kranio-sakral terapeuter i Danmark.

Modulet opfylder Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 10, *Uddannelse og eksamenskrav*, herunder autorisationslovens bestemmelser om forbeholdt virksomhed og kvaksalveri, samt Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.2012, § 5, *Regler for god klinisk praksis*.

Modulet fokuserer på at udvikle den studerendes etiske dannelse samt sociale og kommunikative kompetencer som professionel behandler.

Læringsmål

Viden

- 1) Den studerende har viden om og kan reflektere over etik som begreb i det daglige klinik- og behandlingsarbejde og kommunikation i et sundhedsfagligt perspektiv.
- 2) Den studerende har viden om og kan reflektere over relevant lovgivning, herunder Sundhedsstyrelsen bekendtgørelse af 1.10.2012 og regler for patientklager, Foreningens etiske kode, *God Klinisk Praksis*, samt Foreningens krav om vedligeholdelse af uddannelse i kranio-sakral terapi.
- 3) Den studerende har viden om og kan reflektere over god journalpraksis, herunder saglig og dækkende beskrivelse af klient- og behandlingsforløb.

Færdigheder

- 1) Den studerende kan redegøre for og forklare typiske etiske dilemmaer i kranio-sakral terapeutens behandlerpraksis og kommunikation i et sundhedsfagligt perspektiv.
- 2) Den studerende kan redegøre for og forklare relevant lovgivning, herunder Sundhedsstyrelsen bekendtgørelse af 1.10.212 og regler for patientklager, samt Foreningens etiske kode, God Klinisk Praksis, samt Foreningens krav om vedligeholdelse af uddannelse i kranio-sakral terapi
- 3) Den studerende kan anvende, redegøre for og forklare god journalpraksis, herunder saglig og dækkende beskrivelse af klient- og behandlingsforløb.

Kompetencer

- 1) Den studerende kan selvstændigt tage ansvar for at identificere, vurdere og håndtere typiske etiske dilemmaer i kranio-sakral terapeutens behandlergerning samt at håndtere situationsbestemt kommunikation i et sundhedsfagligt perspektiv.
- 2) Den studerende kan selvstændigt tage ansvar for at handle i overensstemmelse med relevant lovgivning, herunder Sundhedsstyrelsen bekendtgørelse af 1.10.212 og regler for patientklager, Foreningens etiske kode, God Klinisk Praksis, samt Foreningens krav om vedligeholdelse af uddannelse i kranio-sakral terapi.
- 3) Den studerende kan selvstændigt tage ansvar for at anvende god journalpraksis, herunder saglig og dækkende beskrivelse af klient- og behandlingsforløb.

3.7

7. modul Klinikvejledning

Modulets tema

Modulet berør kliniketablering- og drift samt Foreningens krav til og retningslinjer for udøvende kranio-sakral terapeuter i Danmark.

Modulet opfylder Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse af 1.10.212, § 10, Uddannelse og eksamenskrav, herunder autorisationslovens bestemmelser om forbeholdt virksomhed og kvaksalveri.

Modulet fokuserer på at udvikle den studerendes kompetencer i kliniketablering- og drift, heriblandt den studerendes viden om og ansvarlighed over for relevant lovgivning, skatteregler for selvstændige og regnskabsførelse, markedsføring, forsikringer, persondatalovgivning, samt Foreningens retningslinjer.

Læringsmål

Viden

- 1) Den studerende har viden om og kan reflektere over grundlæggende kliniketablering- og drift
- 2) Den studerende har viden om og kan reflektere over med relevant lovgivning, herunder regler for patientklager, basal sundhedslovgivning, autorisationslovens bestemmelse om forbeholdt virksomhed og kvaksalveri, kvaksalverilovens bestemmelser samt Foreningens etiske kode, God Klinisk Praksis.

Færdigheder

- 1) Den studerende kan redegøre for og forklare kliniketablering- og drift, herunder markedsføring, skatteregler, regnskabsførelse og almindelige hygiejniske principper.
- 2) Den studerende kan redegøre for og forklare relevant lovgivning, herunder regler for patientklager, basal sundhedslovgivning, autorisationslovens bestemmelse om forbeholdt virksomhed og kvaksalveri, kvaksalverilovens bestemmelser samt Foreningens etiske kode, God Klinisk Praksis.

Kompetencer

- 1) Den studerende kan selvstændigt tage ansvar for at håndtere kliniketablering- og drift, herunder markedsføring, skatteregler for selvstændige og regnskabsførelse og almindelige hygiejniske principper, samt at udvikle egne viden og færdigheder i overensstemmelse hermed.
- 2) Den studerende kan selvstændigt tage ansvar for at handle i overensstemmelse med relevant lovgivning, herunder regler for patientklager, basal sundhedslovgivning, autorisationslovens

bestemmelse om forbeholdt virksomhed og kvaksalveri, kvaksalverilovens bestemmelser samt Foreningens etiske kode, God Klinisk Praksis.

3.8

8. modul

Førstehjælp

Modulets tema

Modulet består af almen førstehjælp og opfylder Foreningens krav om, at godkendte kranio-sakral terapeuter skal kunne yde førstehjælp i akutte livs- og sundhedstruende situationer.

Modulet skal indeholde et udvidet førstehjælpskursus, godkendt til sundhedsuddannelser, der blandt andet gør den studerende kompetent til at vurdere om fysiologiske skader er kritiske, og derfor kræver akut lægeassistance, yde hjælp til fysiske skade, herunder knoglebrud, nakke/rygskade og blødninger, samt at genoplive et menneske, som ikke trækker vejret.

Modulet supplerer udviklingen af den studerendes kendskab til fysiologi og anatomi, og giver den studerende kompetencerne til at handle korrekt i akutte livs- og sundhedstruende situationer.

4. Selvstudier

Selvstudier dækker over studierelaterede aktiviteter, hvormed den studerende aktivt tilegner sig læring uden undervisers umiddelbare deltagelse.

Det er uddannelsesstedets ansvar at gøre de studerende bekendt med selvstudieaktiviteternes indhold, omfang, læringsmål og dokumentationskrav. De studerende forventes på den anden side at tage ansvar for at initiere selvstudieaktiviteter, samt i de tilfælde, hvor det kræves, at udarbejde og levere dokumentation for gennemførte aktiviteter.

Ydermere forventes de studerende at tage medansvar for at tilegne sig viden, færdigheder og kompetencer samt at medvirke til at skabe et inkluderende og produktivt læringsmiljø på uddannelsesstedet.

Væsentligste selvstudieaktiviteter

- Boglig forberedelse, læsning, informationssøgning mm.
- Deltagelse i samarbejdsopgaver og -processer, fysiske eller netbaserede studieopgaver, alene eller i grupper, ex elevoplæg, feedback mm..
- Prøve- og eksamensforberedelse, ex tilrettelæggelse af eksamensbehandlingsforløb.
- Kranio-Sakral Terapi (modtaget behandling).
- Kranio-Sakral Terapi (øvebehandling).
- Journalskrivning.

4.1 Selvstudieaktiviteter med dokumentationskrav

Kranio-sakral terapi (modtaget behandling)

Det er påkrævet del af uddannelsen, at den studerende modtager 8 antal Kranio-Sakral Terapi behandlinger af 1 times varighed, udført af en uddannet terapeut på RAB niveau, inden den afsluttende eksamen.

Formålet med behandlingerne er at give den studerende erfaring med 1) Kranio-Sakral Terapiens påvirkning og virkninger og 2) klientens kropslige, psykologiske og sociale oplevelse af terapeut-klientrelationen.

Dokumentation: Den studerende fremviser en kort beskrivelse, der fokuserer på oplevelse, reaktion, viden, handling og refleksion over modtaget behandling, samt evt. kvittering for behandlingen.

Kranio-Sakral Terapi (øvebehandling)

Det er en påkrævet del af uddannelsen, at den studerende udfører 150 antal kranio-sakral terapi øvebehandlinger af 1 times varighed inden den afsluttende eksamen.

Det er ydermere en påkrævet del af uddannelsen, at den studerende udfører/gennemfører 50 behandlinger i samarbejde med en medstuderende af 1 times varighed inden den afsluttende eksamen.

Formålet med øvebehandlingerne er at give den studerende erfaring med og træning i 1) Kranio-Sakral Terapiens anvendelse og 2) Kranio-Sakral Terapeutens sociale og kommunikative færdigheder.

Dokumentation: Den studerende fører journal over øvebehandlingerne, og 10 journaler afleveres og godkendes af uddannelsesstedet. Journalskrivningen fokuserer på egen oplevelse, viden, handling og refleksion samt den andens - klientens - oplevelse og reaktion.

5. Undervisningsformer, herunder netbaseret undervisning og e-learning

5.1 Undervisnings- og metodefrihed

Det godkendte undervisningssted har frihed til at vælge den eller de undervisningsmetoder, som ledelsen og underviser mener, er bedst egnet til at opnå uddannelsens læringsmål. Og det understreges her, at der til Modul 1 vedr. Kranio-Sakral Terapi ikke under nogen omstændigheder anvendes e-learning.

Foreningen opfordrer dog undervisningsstederne til at tilrettelægge dialogorganiseret undervisningsforløb, hvor der lægges vægt på gruppearbejde og elevoplæg, samt simulationsundervisning, der efterligner aspekter af terapeut- og behandlersituationen, så den studerende gøres bekendt med og motiveres af den uddannede Kranio-Sakral Terapeuts virke.

Uddannelsesstederne opfordres også til at gøre studieorienteret og faglig feedback til en tilbagevendende del af undervisningsforløbet, således at den studerende udvikler en bedre forståelse for studiemæssige og faglige handlinger.

Uddannelsesstederne forventes at være opmærksomme på, at de studerende har forskellige studiemæssige og faglige forudsætningen, typemæssige kompetencer og læringsstile, og at undervisningen tilrettelægges i overensstemmelse hermed.

Særlige undervisningsmæssige hensyn

Uddannelsesstederne opfordres til at tage undervisningsmæssige hensyn til studerende med periodevis eller vedvarende fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som har brug for støtte til for at fuldføre uddannelsen.

I tilfælde, hvor særlige undervisningsmæssige hensyn indebærer dispensation fra specifikke regler, kriterier eller betingelser i bekendtgørelsen, forholder Foreningen sig særdeles imødekommende.

5.2 Netbaseret undervisning og e-learning.

Det er en betingelse for godkendelse af netbaseret undervisning og e-learning forløb,

- at undervisningen indebærer en lære-elevdialog, hvor den studerende har mulighed for kontinuerligt at stille spørgsmål til underviser, og underviser har mulighed for kontinuerligt at give feedback til den studerende.
- at den eller de prøver, der tilknyttes den netbaserede undervisning, er tilrettelagt således, at det er nær umuligt for andre end den studerende at gennemføre prøven.

Hvis man ønsker godkendelse af et netbaseret undervisningsforløb, som ikke i forvejen er godkendt af Foreningen, skal overstående betingelser dokumenteres i en skriftelig ansøgning.

Ansøger sender ansøgningen til Foreningen, som svarer med en skriftelig afgørelse inden for 30 dage. Det anbefales, at man søger om godkendelse, inden at den studerende påbegynder det netbaserede undervisningsforløb.

6. Prøver og eksamination

6.1 Prøver

De studerende dokumenterer eller demonstrer ved prøver den læring, de har tilegnet sig på uddannelsens moduler.

I overensstemmelse med bekendtgørelsens regler og forskrifter for eksamination og bedømmelse afholder uddannelsesstedet eksamen i forbindelse med den studerendes gennemførsel af uddannelsen.

Gennemføres modulet som e-learning, afholdes prøver og eksamination i overensstemmelse med gældende regler hos denne e-learningssudbyder.

6.2 Afsluttende eksamination

Uddannelsens afsluttende eksamen, som markerer den studerendes afslutning af det samlede uddannelsesforløb, tilknyttes 1. modul.

Det er en forudsætning for deltagelse i den afsluttende eksamen, at den studerende har bestået uddannelsens andre moduler samt efterlevet regler og forpligtigelser beskrevet i 8. afsnit, *Undervisningsdeltagelse*.

Den afsluttende eksamen består af en skriftelig og en mundtlig del:

- Den skriftelige eksamen består af 50 spørgsmål af typen multiple choice og 10 længere skriftlige spørgsmål. Eller 50 åbne spørgsmål besvaret selvstændigt med længere og velunderbyggede svar over 1-2 måneder.
- Den mundtlige eksamen består af en eksaminationsproces, hvor den studerende udfører og beskriver et klientforløb. Varighed: 2 timer.

Eksamensforløbet bedømmes samlet *bestået eller ikke bestået*.

Det er uddannelsesstedets ansvar at producere spørgsmålene til den skriftlige eksamen, således at disse kan siges at være dækkende for uddannelsens læringsmål.

Det er uddannelsesstedets ansvar at producere en beskrivelse af forventninger og regler for det mundtlige eksaminationsforløb samt at gøre denne tilgængelig for de studerende.

Uddannelsesstedet etablerer en eksamenssituation, der sikrer, at den skriftlige eksamination besvares af den studerende.

I det mundtlige eksamensforløb indkaldes en ekstern censor, som observerer og medbedømmer den studerendes eksamensforløb.

6.3 Censor

En censor er en fagperson, en kranio-sakral terapeut, der observerer og medbedømmer de/den studerendes mundtlige eksamen, og som *ikke* er ansat på det eksaminerende uddannelsessted.

Det er censors opgave at sikre, påse og medvirke til:

- at eksaminationen gennemføres i overensstemmelse bekendtgørelsens regler, krav og betingelser.
- at den studerende demonstrerer færdigheder og kompetencer, som stemmer overens uddannelsesbekendtgørelsens formålsbeskrivelse og læringsmål.
- at de studerende behandles og bedømmes ensartet og retfærdigt.

En uddybende censorvejledning udgives på Foreningens hjemmeside.

Godkendte undervisere er også godkendte censorer og kan derfor agere censorer på andre uddannelsessteder. Det er desuden muligt for en fagperson, som ikke er godkendt underviser at blive godkendt som censor.

For at blive godkendt som censor gælder følgende betingelser:

- At personen er uddannet Kranio-Sakral Terapeut på RAB-niveau eller tilsvarende
- At personen har minimum tre års behandlererfaring, dvs. 500 behandlinger i Kranio-Sakral Terapi pr. år efter endt uddannelse, svarende til 12 timer ugentlig i en 10 måneders periode.
- At personen lever op til foreningens krav om vedligeholdelse af uddannelse i Kranio-Sakral Terapi, jf. Foreningens krav om vedligeholdelse af RAB-godkendelse.
- At personen forpligter sig til at agere censor i overensstemmelse med bekendtgørelsens krav, regler og betingelser og Foreningens censorvejledning.

Ansøgning om censorstatus foregår som en skriftlig ansøgning til Foreningen, som svarer ansøger med en afgørelse inden for 30 dage. Ansøgningsprocessen kan eventuelt indebære en interviewsamtale med ansøger. Censorstatus gælder for en periode på 2 år.

Tildeling af censor til uddannelsesstedet foregår ved en skriftlig henvendelse/ansøgning til Foreningen censorudvalg senest 60 dage før eksamensdato, og tildelingen af censorer sker senest 15 dage før eksaminationen.

7. Merit og overflytning

7.1 Merit

Følgende professioner kan få merit for bestået eksamen i fagene anatomi og fysiologi samt sygdomslære:

- Læger
- Sygeplejersker
- Fysioterapeuter
- Ergoterapeuter
- Jordemødre
- Osteopater
- Kiropraktorer
- Mensendiecklære
- Psykomotorisk terapeuter

Ansøgning om meritoverførsel foregår som en skriftelig ansøgning til uddannelsesstedet, som svarer ansøger med en skriftelig afgørelse inde for 30 dage.

7.2 Overflytning

Studerende kan søge om overflytning til et andet uddannelsessted, der er godkendt af Foreningen af Kranio-Sakral Terapeuter.

Ansøgningen om overflytning foregår som en skriftelig ansøgning til det ønskede uddannelsessted, som svarer ansøger med en skriftelig afgørelse inden for 30 dage.

8. Undervisningsdeltagelse

8.1 Mødepligt

For at den studerende skal kunne indstilles til eksamen, skal vedkommende have et samlet fremmøde på minimum 90 %.

8.2 Studieaktivitet

Den studerende skal fremvise 50 journaloptegnelser fra udførte øvebehandlinger, hvoraf 10 skal vurderes og godkendes af uddannelsesstedet.

9. Adgang til uddannelsen

For at blive optaget som studerende på et uddannelsessted, godkendt af Foreningen af Kranio-Sakral Terapeuter, gælder følgende betingelser:

- Den studerende skal være fyldt 21 år ved uddannelsesstart
- Den studerende skal have bestået 9. klasses afgangseksamen eller tilsvarende.

Det kan anbefales at der før uddannelsesstart udarbejdes en samarbejdsaftale mellem den studerende og uddannelsesstedet, og at aftalen indeholder:

- Plan for den studerendes uddannelsesforløb, hvori det blandt andet beskrives, hvordan uddannelsen gennemføres i løbet af 2 til 3 ½ år.
- Plan for de økonomiske rammer for færdiggørelse af uddannelsen

10. Godkendelse af uddannelsessted og undervisere

10.1 Uddannelsessted

Et uddannelsessted er et ledelsesmæssigt afgrænset område, der er godkendt af Foreningen af Kranio-Sakral Terapeuter som uddannelsessted for kranio-sakral Terapeuter.

Foreningen godkender uddannelsessteder på baggrund af en vurdering af nedenstående organisatoriske, faglige og undervisningsmæssige forhold. Det er uddannelsesstedet ansvar at sikre og dokumenterer, at stedet lever op til betingelser i henhold til godkendelse.

For at blive godkendt som undervisningssted af Foreningen er det en betingelse:

- at uddannelsesstedet forpligter sig til at dokumenterer kriterier og betingelser beskrevet i dette styringsdokument.
- at undervisningsstedet overholder relevant lovgivning.
- at undervisningsstedet uden undtagelse benytter undervisere, som efterlever Foreningens betingelser for godkendelse af undervisere.
- at undervisningslokaler er udstyret med passende møblement, borde, stole osv.
- at uddannelsesstedet råder over undervisningsrelevant AV-udstyr.
- at de studerende har adgang til fagrelevante undervisningsrekvisitter som plancher, kranium, rygsøjle og eventuelt skelet.
- at kursusoptag ikke overskrider 20 studerende.

Ansøgning om godkendelse af undervisningssted foregår som en skriftelig ansøgning til Foreningen, som svarer ansøger med en skriftelig afgørelse inden for 60 dage.

Ansøgningsprocessen indebærer en eller flere interviewsamtaler med ansøger, samt et besøg på undervisningsstedet når dette anbefales.

Godkendelsen gælder for en periode på 4 år.

Fortager uddannelsesstedet i løbet godkendelsesperioden ændringer, som angår nævnte kriterier eller betingelser, er det uddannelsesstedet ansvar at oplyse Foreningen herom.

10.2 Undervisere

En underviser er en person, der er godkendt som underviser på et eller flere uddannelsessteder for Kranio-Sakral Terapeuter. Det er uddannelsesstedet ansvar at sikre, at personen lever op til betingelserne i henhold til nedenstående undervisergodkendelse.

Det er en betingelse for godkendelse af underviser:

- at underviseren er uddannet på RAB-niveau eller tilsvarende inden for den Kranio-Sakral terapiretning, personen underviser i.

- at underviseren på modul 2,3,4, 5, 6,7 og 8 er uddannet inden for det vidensområde, personen underviser i.
- at underviser har minimum 3 års behandlererfaring, dvs. 500 behandlinger i Kranio-Sakral Terapi pr. år efter endt uddannelse, svarende til 12 timer ugentlig i en 10 måneders periode. udover to måneders ferie (undtaget er undervisere på modul 2,3,4,5,6,og 8).
- at underviseren er praktiserende behandler i kranio-sakral terapi parallelt med undervisningsgerningen (undtaget er undervisere på modul 2,3,4, 5,6,7 og 8).
- at underviseren har relevant pædagogiske eller didaktisk efteruddannelse.
- at underviseren lever op til foreningens krav om vedligeholdelse af uddannelse i Kranio-Sakral Terapi, jf. Foreningens krav om vedligeholdelse af RAB-godkendelsen (undtaget er undervisere på modul 2,3,4,5,6,7 og 8).
- Underviseren skal være "føl" på hele modul 1 før godkendelse til at undervise på modul 1.

11. Dispensationsret

Foreningen kan dispensere for de regler, kriterier og betingelser, der beskrives i dette styringsdokument, hvis der foreligger ualmindelige forhold.

Bemærk, at det enkelte uddannelsessted ikke kan godkende en dispensationsansøgning.

Dispensationsansøgning foregår som en skriftlig ansøgning til Foreningen, som svarer ansøger med en skriftlig afgørelse inden for 30 dage.

12. Ikrafttrædelse

Uddannelsesbekendtgørelsen træder i kraft den 01.01.2020.

Uddannelsessteder, der ønsker godkendelse som uddannelsessted af Foreningen ved ikrafttrædelsen, skal udfylde og aflevere erklæringen om optagelse som uddannelsessted.